

POSTANOWIENIE

Dnia 28 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Pietrzykowski

w sprawie z powództwa S. T.

przeciwko B. G.

o ustalenie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 28 marca 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 29 listopada 2017 r., sygn. akt I ACa [...],

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;
2. nie obciąża powódki kosztami postępowania kasacyjnego;
3. przyznaje adw. P.G. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] kwotę 3 600 (trzy tysiące sześćset) złotych powiększoną o 23 % podatku VAT tytułem wynagrodzenia za udzielenie powódce z urzędu nieopłaconej pomocy prawnej w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W niniejszej sprawie powódka wniosła skargę kasacyjną, a dla uzasadnienia wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania powołała się na oczywistą zasadność skargi. Po pierwsze, ma ona wynikać z nieważności postępowania. W tym miejscu trzeba jednak odnotować, że nieważność postępowania to samodzielna podstawa przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Nie zachodzi ona w tej sprawie, ponieważ strony nie pozbawiono prawa obrony jej praw – była ona reprezentowana przez pełnomocnika z urzędu, mogła składać pisma i wnioski w toku postępowania, okoliczność braku pouczeń pod jej adresem na jednej z rozpraw, na której występowała sama, nie wyczerpuje znamion pozbawienia jej możliwości obrony jej praw. Po drugie, skarga nie jest oczywiście uzasadniona ze względu na wadliwość dotyczące postępowania dowodowego, a w szczególności ustalenia stanu faktycznego oraz oceny dowodów. Wskazać trzeba, że te kwestie w ogóle nie podlegają kontroli w ramach postępowania kasacyjnego, nie mogą stanowić podstaw skargi kasacyjnej, a więc tym bardziej nie mogą świadczyć o zasadności przyjęcia jej do rozpoznania. Po trzecie, skarga nie jest oczywiście zasadna ze względu na naruszenie art. 58 § 2 k.c. Oczywiście bezwzględna nieważność czynności prawnej ze względu na jej sprzeczność z zasadami współżycia społecznego jest brana pod uwagę przez sąd z urzędu, jednakże jeśli nie ma wystarczających do tego okoliczności, zwłaszcza wynikających z podnoszonych zarzutów, to sąd takiej sprzeczności może nie stwierdzić. W złożonym stanie faktycznym w tej sprawie nie można przyjąć, aby kwestionowane czynności prawne były oczywiście wadliwe i oczywiście sprzeczne z zasadami współżycia społecznego – to właśnie jest przedmiotem sporu – a zatem przyjęta przez sąd interpretacja i zastosowane prawo nie są oczywiście wadliwe. Kwestia sprzeczności czynności prawnych z zasadami współżycia społecznego nie świadczy zatem

o oczywistej zasadności skargi, lecz co najwyżej mogłaby służyć jako zarzut kasacyjny. Tak samo w kontekście tej sprawy ocenić należy podnoszony dla uzasadnienia wniosku o oczywistej zasadności skargi zarzut naruszenia art. 108 k.c. Skoro ten sam pełnomocnik działał za obie strony czynności prawnej, lecz na podstawie zawartej wcześniej umowy przedwstępnej i zgodnie z jej treścią, to zasadnie można bronić stanowiska, że jego działanie nie mogło *per se* naruszyć interesu jednej ze stron, a zatem było dozwolone. Ponadto w tej sprawie treść pełnomocnictwa wyraźnie pozwalała pełnomocnikowi na zawarcie umowy w imieniu dwóch stron. Oczywiście z takim stanowiskiem można polemizować w ramach zarzutów kasacyjnych, jednakże nie świadczy ono o oczywistej zasadności skargi. Sąd Najwyższy postanowił nie obciążać powódki kosztami postępowania kasacyjnego (art. 102 k.p.c.) ze względu na jej sytuację majątkową.

W skardze kasacyjnej wniesionej w niniejszej sprawie nie została wykazana żadna z okoliczności wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., dlatego Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.